

Guia docent de l'assignatura

“Atenció d’Infermeria a la Persona amb Problemes Cardíacs”

2023/2024

Codi: 106159

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500891 Infermeria	OT	4	Anyal

Contacte	Utilització d'idiomes
<p>Responsable: Romero Pastor, Mònica mromeropa@santpau.cat</p> <p>Professorat: Romero Pastor, Mònica mromeropa@santpau.cat</p> <p>Ricart Basagaña, Maite mricart@santpau.cat</p> <p>Caballero Flores, Francisco fcaballero@santpau.cat</p> <p>Juncosa París, Adriana AJuncosaP@santpau.cat</p>	<p>Llengua vehicular majoritària: Català</p> <p>Grup íntegre en anglès: No</p> <p>Grup íntegre en català: No</p> <p>Grup íntegre en castellà: No</p>

Prerequisits

No hi ha prerequisits oficials però és recomanable que els estudiants tinguin coneixements previs sobre anatomia i fisiopatologia cardíaca així com interès en el camp de l'atenció d'infermeria a la persona amb problemes cardíacs.

Contextualització i objectius

Aquesta és una assignatura optativa que pertany al itinerari "Cures infermeres específiques en l'àmbit de la cardiologia" i està programada al setè semestre del Grau d'Infermeria.

La finalitat principal d'aquesta assignatura és capacitar als estudiants perquè adquireixin les competències relacionades amb l'atenció d'infermeria a la persona amb problemes cardíacs identificant i aplicant les guies de pràctica clínica i els indicadors de qualitat de les cures en infermeria.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura.

1. Identificar les característiques específiques del pacient amb problemes cardíacs, de la seva família i de l'entorn.
2. Analitzar el procés d'atenció d'infermeria del pacient amb problemes cardíacs.
3. Aplicar en base a l'evidència les cures infermeres específiques del pacient amb problemes cardíacs en totes les fases de la seva malaltia.
4. Mostrar una actitud analítica i reflexiva en l'atenció del pacient cardiològic.

Competències i resultats d'aprenentatge

Competències	Resultats d'aprenentatge
ESPECÍFIQUES	
E01. Prestar una atenció sanitària tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que s'atenen, d'acord amb l'estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen a les normes legals i deontològiques aplicables.	E01.23. Descriure intervencions orientades a la readaptació de la vida diària mitjançant recursos de proximitat i recolzament.
E02. Planificar i prestar cures d'infermeria adreçades a les persones, família o grups, enfocades als resultats en salut, avaluant llur impacte mitjançant guies de pràctica clínica i assistencial, que descriuen els processos pels quals es diagnostica, tracta o cuida un problema de salut.	E02.01. Identificar les guies de pràctica clínica i assistencials relacionades amb l'atenció a les demandes de salut de les persones durant tot el cicle vital i en les alteracions que es puguin presentar.
E05. Dissenyar sistemes de cures adreçades a les persones, família o grups, avaluant llur impacte i establint les modificacions oportunes.	E05.05. Dissenyar cures infermeres emprant els instruments adequats a la situació de la persona al llarg de tot el seu cicle vital posant atenció a la normativa vigent, la millor evidència existent i els estàndards de qualitat i seguretat. E05.06. Aplicar els coneixements sobre la fisiopatologia i els condicionants de la salut en les cures infermeres.
E06. Basar les intervencions infermeres en l'evidència científica i en els mitjans disponibles.	E06.06. Analitzar les intervencions infermeres justificant-les amb evidències científiques o aportacions d'experts que les recolzin.

<p>E07. Demostrar que comprèn sense prejudicis a les persones, considerant llurs aspectes físics, psicològics i socials, com individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les opinions, creences i valors, garantint el dret a la intimitat mitjançant la confidencialitat i el secret professional.</p>	<p>E07.13. Respectar els principis de dret a la intimitat, confidencialitat i secret professional en totes les cures dutes a terme.</p>
<p>E08. Promoure i respectar el dret de participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, d'acord amb la forma en que viuen el seu procés de salut - malaltia.</p>	<p>E08.07. Respectar el dret de participació en el conjunt de presa de decisions de les persones en les seves pròpies cures, d'acord amb la forma en la que viuen el seu procés de salut.</p>
<p>E12. Demostrar que coneix el codi ètic i deontològic de la infermeria espanyola, i comprèn les implicacions ètiques de la salut en un context mundial en transformació.</p>	<p>E12.05. Aplicar el codi ètic i deontològic de la infermeria en tots els àmbits de l'activitat infermera.</p>
<p>E18. Demostrar que coneix les estratègies per adoptar mesures de confort i atenció de símptomes adreçades a la persona i la família, en l'aplicació de cures pal·liatives que contribueixen a alleugerir la situació de malalts en situació avançada i terminal.</p>	<p>E18.01. Identificar les necessitats d'atenció i les estratègies de cures infermeres a les persones en situació de malaltia avançada i en situació de final de vida així com les de llurs familiars.</p> <p>E18.02. Analitzar les bases de les cures pal·liatives en persones en situació crítica i processos de final de vida.</p> <p>E18.03. Analitzar les bases de les cures en persones amb dolor.</p> <p>E18.04. Identificar les diferents mesures de confort a nivell físic, emocional i espiritual en la fase avançada de la malaltia i en situació de final de la vida.</p> <p>E18.05. Dissenyar cures adreçades a persones en situació de malaltia avançada i en situació de final de vida que recullin les estratègies adequades per a millorar el confort i alleugerir la situació, posant atenció als valors i preferències de les persones malaltes i les seves famílies.</p> <p>E18.06. Reconèixer les respostes psicosocials davant la pèrdua i la mort i conèixer les mesures oportunes per ajudar a les persones i famílies en aquestes circumstàncies.</p>

GENERALS I BÀSIQUES	
G01. Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat	G01.03. Adquirir i utilitzar els instruments necessaris per a desenvolupar una actitud crítica i reflexiva.
G03. Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.	G03.03. Analitzar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
G04. Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.	G04.07. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
B05. Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.	

Continguts

MÒDUL 1. Introducció a la cura de la persona amb alteració de salut cardíaca

- Tema 1. *Epidemiologia de les malalties cardíaques. Pla Director de Cardiologia a Catalunya.*
- Tema 2. *Rols i perfils infermers en les malalties cardiovasculars.*
- Tema 3. *Farmacologia a cardiologia.*

MÒDUL 2. Atenció d'infermeria a la persona amb problemes cardíacs

- Tema 4. *Atenció d'infermeria al pacient amb malaltia isquèmica.*
- Tema 5. *Atenció d'infermeria al pacient amb insuficiència cardíaca.*
- Tema 6. *Atenció d'infermeria al pacient en la urgència cardiològica.*
- Tema 7. *Atenció d'infermeria al pacient crònic i en final de vida.*
- Tema 8. *Atenció d'infermeria al pacient amb trastorn del ritme cardíac.*

MÒDUL 3. Atenció d'infermeria en altres alteracions de salut cardíaca

- Tema 9. *Cura infermera a la persona sotmesa a intervenció quirúrgica cardíaca.*
- Tema 10. *Cura infermera a la persona amb pericarditis i taponament cardíac.*
- Tema 11. *Cura infermera a la persona amb alteracions valvulars: Endocarditis.*
- Tema 12. *Ressuscitació en situacions especials.*

Metodologia

El plantejament metodològic de l'assignatura considera a l'estudiant, com a protagonista del procés d'ensenyament aprenentatge, sent actiu durant tot aquest procés. L'estudiant, durant l'assignatura, combina teoria i seminaris per poder practicar el coneixement adquirit en els mòduls teòrics. L'assignatura disposa d'un *blog* amb la finalitat informativa, de treball i de gestió del material de l'assignatura.

Activitats dirigides:

Teoria: l'assignatura disposa d'un únic grup de teoria. Per tal d'afavorir la participació activa, es proporciona als estudiants, articles i documents de treball amb la finalitat de que puguin fer estudi previ a les classes.

S'utilitza com metodologia docent fonamental la classe teòrica (TE) expositiva, participativa i grupal desenvolupant l'escolta activa i l'exposició, i les pràctiques d'aula (PAUL) amb discussió i realització d'exercicis i activitats en grup o individuals.

Activitats supervisades:

Treballs en grup i tutories: Els estudiants realitzen activitats vinculades amb el temari, basades en l'anàlisi d'articles i en la resolució de casos. Per al desenvolupament de les activitats es proposa un guió orientatiu i es realitza un seguiment tutoritzat.

La presentació de les activitats haurà de seguir la normativa de presentació de treballs de l'EUI. S'entregaran en format electrònic a través de l'aula virtual, i els estudiants en faran una presentació oral.

En el quadre que hi ha a continuació es mostra la planificació de les activitats dirigides, supervisades i autònomes:

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides	45	1,80	<i>E01.23, E02.01, E05.05, E05.06, E06.06, E07.13, E09.05, E10.07, E12.05, E18.01, E18.04, E18.05, E20.03</i>
Teoria (TE):	39		<i>G01.03, G03.03, G04.07, B05</i>
Pràctiques en aula (PAUL):	6		
Tipus: Supervisades			
Tutories:	1	0,04	<i>G01.03, G03.03, G04.07, B05</i>

<p>Tipus: Autònomes</p> <ul style="list-style-type: none"> . Lectura d'articles / informes d'interès. . Estudi personal. . Consultes bibliogràfiques i documents. . Elaboració de treballs. 	90	3,60	<p><i>E01.23, E02.01, , E05.05, E05.06, E06.06, E18.01, E18.02, E18.04, E18.06, E20.03 G01.03, G03.03,G04.07, B05</i></p>
--	-----------	-------------	---

El professorat destinarà aproximadament uns 15 minuts un cop finalitzada l'assignatura a permetre que els seus estudiants puguin respondre les enquestes de valoració sobre l'actuació docent i l'assignatura.

Avaluació

L'avaluació ha de permetre verificar el nivell d'aprenentatge assolit, tenint en compte els objectius i competències del programa.

Els estudiants disposen d'una convocatòria per curs acadèmic, per a la superació de l'assignatura.

La progressió acadèmica i la superació de l' assignatura es valora mitjançant:

Avaluació continuada

L'objectiu de l'avaluació continuada és que l'estudiant pugui conèixer el seu progrés acadèmic al llarg del seu procés formatiu per tal de permetre-li millorar-lo, així com verificar-ne l'evolució i progrés de l'aprenentatge.

S'estableix una avaluació continuada i formativa mitjançant activitats avaluatives distribuïdes al llarg del curs, el pes i instruments de les quals es descriuen a continuació:

- **Fitxa d'activitat en grup** que es realitza durant el mòdul II. La fitxa ha d'estar presentada en la data que s'indica a l'aula virtual (15%).
- **Fitxa d'activitat individual.** Les activitats es realitzen durant el mòdul II (25 %). No recuperable.
- **Dossier d'evidència científica en cures.** Activitat en grup. El dossier es presenta com a comunicació oral al finalitzar el mòduls I,II i III en la data que s'indica a l'aula virtual (20%). No recuperable.
- **Prova de síntesi tipus test** que es realitza al finalitzar els mòduls I, II i III (40%).

En les proves tipus test les respostes negatives resten segons la següent fórmula:

$x = \text{encerts} - (\text{errors} / n-1)$, essent n el nombre d'opcions de resposta.

Les indicacions del treball en grup les estableix el professorat al principi de curs i la presentació del mateix ha de seguir la normativa de l'EUI per ser acceptat.

La demora en la entrega, màxim 24h, penalitzarà restant un punt de la nota del treball.

No s'acceptaran entregues posteriors.

La qualificació de l'assignatura ve donada per la suma ponderada de les notes obtingudes en aquestes proves, a partir d'una nota mínima de 5 en cadascuna d'elles..

Es realitzarà retroacció del resultats de les proves d'avaluació a través de l'aula i / o de tutories si s'escau.

La rúbrica d'avaluació del treball està disponible a l'aula virtual.

Qualificació:

- 0 a 4,9: Suspens
- 5,0 a 6,9: Aprovat
- 7,0 a 8,9: Notable
- 9,0 a 10: Excel·lent (en el cas que l'estudiant hagi obtingut una nota igual o superior a 9, podrà optar, a criteri del professor/a, a una matrícula d'honor).

Avaluació única

1. En aquesta assignatura ha d'assistir a l'aula el dia/ dies que estiguin programats per treball grupal.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada que apareix en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
3. L'avaluació única consistirà en:
  - Prova 1 que consistirà en **prova objectiva tipus test** i pondera un **50%**.
  - Prova 2 que consistirà en **prova de resolució de casos** i pondera un **30%**.
  - Prova 3 que consistirà en **informe de treball en evidència científica** i pondera un **20%**.

Activitat de recuperació

1. Es determina una única data per a l'activitat de recuperació per a tots els estudiants estiguin o no acollits a avaluació única.
2. Es proposa una activitat de recuperació als estudiants que hagin estat avaluats prèviament per un conjunt d'activitats el pes mínim dels quals equivalgui a 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura i que hagin obtingut una nota final inferior a 5 i superior a 3,5.
3. Aquesta prova consistirà en una activitat avaluativa de la prova o les proves recuperables no superades.
4. Les proves de recuperació seran determinades pel professorat.

5. El/La professor/a pot excloure del procés de recuperació aquelles activitats que, per la seva naturalesa, consideri que no son recuperables.
6. En el cas que l'estudiant superi la prova de recuperació corresponent a la part suspesa, la nota màxima d'aquesta serà un 5.
7. La nota de la recuperació substituirà la nota obtinguda originalment i es re-calcularà la nota ponderada final.
8. Un cop superada l'assignatura, aquesta no podrà ser objecte de nova avaluació.

No avaluable

Es considerarà no avaluable quan l'estudiant no hagi participat en cap de les activitats d'avaluació.

Revisió de la nota final

Una vegada publicada la nota final, l'estudiant pot sol·licitar la revisió de la prova final en el període determinat a tal efecte. No s'accepten sol·licituds de revisió en dates fora del límit establert.

Procediment en cas de còpia/ plagi

1. La **còpia o plagi** en qualsevol tipus d'activitat d'avaluació constitueixen un delicte, i es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
2. Si durant la realització d'un treball individual a classe, el/la professor/a considera que un estudiant està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació, i per tant, tindrà suspesa l'assignatura.
3. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduceix tot o una part significativa del treball d'un/a mateix/a, d'un altre company o companya.
4. Es considerarà que un treball o activitat està "plagiat" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor o autora sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital.

Aspectes de l'avaluació relacionats amb valors i actituds

1. El/La professor/a podrà baixar la nota de l'assignatura entre 1 i 2 punts sobre 10 a aquell estudiant que de forma reiterada no respecti les indicacions sobre les normes de comportament a classe.

2. "No es tolerarà cap falta de respecte a les companyes, als companys o al professorat. Tampoc es toleraran actituds homòfobes, sexistes o racistes. Qualsevol estudiant en què es detectin alguna de les actituds anteriorment descrites, se'l qualificarà de suspès a l'assignatura."

Aspectes formals de treballs escrits

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte, la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació.

Altres consideracions

1. Totes les proves avaluatives estaran publicades en el cronograma de l'assignatura publicat a l'aula, en la programació diària i en el calendari de les activitats formatives i avaluatives.
2. La data de la prova única coincidirà amb la data de la darrera prova d'avaluació continuada.
3. L'alumnat que repeteix l'assignatura pot sol·licitar al començament de curs realitzar només una avaluació de síntesi final (article 117, pàgina 46 de la Normativa acadèmica de la Universitat Autònoma de Barcelona (Aprovada per acord del Consell de Govern de 7 de juliol de 2022, i modificada per acord de Consell de Govern d'1 de febrer de 2023).

Els estudiants en segona o més matrícula que s'hagin presentat a totes les proves d'avaluació el curs anterior, poden optar a avaluar-se amb una única activitat d'avaluació de síntesi. Aquesta activitat consistirà en un examen en finalitzar l'assignatura coincidint amb l'examen escrit de l'assignatura. Els estudiants en segona o més matrícula que vulguin optar a l'examen de síntesi ho han de comunicar per escrit al professorat responsable de l'assignatura dues setmanes abans de la data publicada.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Casos pràctics i resolució de problemes: <i>Fitxa d'activitat en grup:</i> <i>Fitxes d'activitat individual</i>	80% 15% 25%			E01.23, E02.01, E05.05 , E05.06, E06.06, E07.13, E09.05, E10.07, E12.05, E18.01, E18.04, E18.05, E20.03 G01.03, G03.03, G04.07, B05
Prova escrita objectiva tipus test:	40%	1	0,04	
Treball en grup / Exposició	20%	2	0,08	G01.03, G03.03, G04.07, B05

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAFIA ESPECÍFICA PER A CADA MÒDUL EN L'AULA VIRTUAL DE L'ASSIGNATURA

Llibres:

GUÍA DE PRÁCTICA CLÍNICA CARDIOVASCULAR

Autors: Ortega Vargas M^a, Puntuner Bates M, Suárez Vázquez MG, Leija Hernández C, Montesinos Jiménez G, Cruz Ayala G, Quintero Barrios M, González Flores N.

Edició: 2011 Panamericana S.A

ISBN: 978-607-7743-22-4

ARRITMIAS. PRINCIPIOS, INTERPRETACIÓN Y TRATAMIENTO

Autor: Huszar, R.

Edició: 2005 Elsevier España S.A

ISBN: 84-8174-628-2

SOPORTE VITAL BÁSICO Y AVANZADO

Autor: Jeffrey P.

Edició: 2012 Elsevier España S.L

ISBN: 978-0-323-06502-3

CUIDADO CRÍTICO CARDIOLÓGICO PERIOPERATORIO

Autors: Atlee J Gullo A, Sinagra G, Vicent J. Ed. MAD

Edició: 2010 Distribuna

ISBN: 978-958-8379-16-6

FARMACOLOGÍA PARA ENFERMERÍA

Autors: Adams Michael, Holland Norman.

Edició: 2009 Pearson Educación S.A

ISBN: 978-84-8322-523-3

Altres Referències Bibliogràfiques:

- 1.-Pepoli JF, Hoes AW, Agewall S, Albus C, Brotons C,Alberico L et al. **Guías Europea sobre prevención de la enfermedad cardiovascular en la práctica clínica (versión 2016)**. Rev Esp. Cardiología 2016; 69(10):939.
- 2.- Ponikowski P, Voors A.A, Anker S.D, Bueno H, Cleland GF, Coats AJS, et al. **Guía de práctica clínica de la Sociedad Europea de Cardiología (ESC) para el diagnóstico y tratamiento de la insuficiencia cardíaca aguda y crónica**. Rev Esp Cardiol. 2016; 69 (12): 1167.e1-E8
- 3.-Fihn SD, Blankenship JC, Alexander KP, Bittl JA, Byrne JG, Fletcher Bj, et al. **2014 ACC/AHA/AATS/PCNA/SCAI/STS focused update of the guideline for the diagnosis and management of patients with stable ischemic heart disease: A report of the American College of Cardiology/American Heart Association Task Force on Practice Guidelines, and the American Association for Thoracic Surgery, Preventive Cardiovascular Nurses Association, Society for Cardiovascular Angiography and Interventions, and Society of Thoracic Surgeons**. J Thorac Cardiovasc Surg. 2015; 149(3): e5-e23.
- 4.-Helmut Baumgartner, Julie De Backer, Sonya V. Babu-Narayan , Werner Budts, Massimo Chessa, Gerhard-Paul Diller , Bernard Lung et al.. **2020 ESC Guidelines for the management of adult congenital heart disease**. European Heart Journal (2021) 42, 563645
- 5.-Philipp Bonhoeffer, Natasja M. S. De Groot, Fokko de Haan, John Erik Deanfield, Nazzareno Galie, Michael A. Gatzoulis, Christa Gohlke-Baerwolf, Harald Kaemmerer, Philip Kilner, Folkert Meijboom, Barbara J. M. Mulder, Erwin Oechslin, Jose M. Oliver, Alain Serraf, Andras Szatmari, Erik Thaulow, Pascal R. Vouhe, Edmond Walma. **Guía de práctica clínica de la ESC para el manejo de cardiopatías congénitas en el adulto (nueva versión 2010)**. Rev Esp Cardiol.2010;(63) :1484-59.
- 6.-Pavelková Z, Bulava A. **Nursing and quality of life in patients with atrial fibrillation before and after radiofrequency ablation**. Neuro Endocrinol Lett. 2014; 35 Suppl 1: 49-53.
- 7.-McRae ME. **CE: Long-term outcomes after repair of congenital heart defects: part 2**. Am J Nurs. 2015; 115 (2): 34-35.
- 8.-Azami-Aghdash S, Ghोजazadeh M, Naghavi-Behzad M, Imani S, Aghaei MH. **Perspectives of Cardiac Care Unit Nursing Staff about Developing Hospice Services in Iran for Terminally ill Cardiovascular Patients: A Qualitative Study**. Indian J. Palliat Care. 2015; 21 (1): 56-60.

9.- Radini D¹, Sola G¹, Zeriali N¹, Grande E¹, Humar F¹, Tarantini L², Pulignano G³, Stellato K¹, Barbati G¹, Di Lenarda A¹. **Objectives, organization and activities of a nurse-led clinic for outpatient cardiology care.** G Ital Cardiol (Rome). 2016 May;17(5):377-87.

PROGRAMARI

- Moodle